

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 150/2011), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2014. godine donijela

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Model financiranja ulaganja u prilagodbu ribolovne flote i investicije u ribarska plovila u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Ministarstvo poljoprivrede aktom, KLASA: 324-01/14-01/117, URBROJ: 525-13/0342-14-11, od 28. travnja 2014. godine.

2. Model iz točke 1. ovoga Zaključka sufinancirat će se iz neutrošenih sredstava deponiranih u Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, u iznosu od 13.090.053,84 kune, a koja su preostala nakon provedbe Modela financiranja obnove i modernizacije ribarske flote, te nakon provedbe financiranja uspostave ribarske infrastrukture i financiranja izgradnje plutajućih dokova (plutajućih objekata) za remontno održavanje ribarskih i ostalih brodova.

3. Zadužuje se Ministarstvo poljoprivrede da izvrši preraspodjelu novčanih sredstava iz točke 2. ovoga Zaključka na način da s navedenim novčanim sredstvima izvrši sufinanciranje ulaganja u prilagodbu ribolovne flote i investicije u ribarska plovila sukladno popisu postojeće državne potpore koji je dostavljen Europskoj komisiji u skladu s Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji („Narodne novine“ Međunarodni ugovori, broj 2/2012 i 9/2013), a koji sadržava državnu potporu namijenjenu otkupu povlastica ili alata unutar povlastica za obavljanje gospodarskog ribolova na moru i potporu investicijama u ribarska plovila.

4. Zadužuje se Hrvatska banka za obnovu i razvitak da izvrši isplatu novčanih sredstava nakon provedbe sufinanciranja iz točke 3. ovoga Zaključka, prema korisnicima dostavljenima od strane Ministarstva poljoprivrede.

5. Sufinanciranje iz točke 3. ovoga Zaključka provodit će se do iskorištenja novčanih sredstava ili zaključno do 30. lipnja 2016. godine sukladno Ugovoru o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Klasa:
Urbroj:

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

Obrazloženje:

Temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 2005. – 2009. godine provodio se Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote. U provedbi ovoga Modela financijski su sudjelovala tri ministarstva, dok je realizacija isplate sredstava državne potpore povjerena Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR), koja je u tu svrhu otvorila posebni račun. Nakon završetka Modela na računu pri HBOR-u ostala su neiskorištena sredstva koja su dijelom prenamijenjena za sufinanciranje uspostave ribarske infrastrukture, te 2010. godine za izgradnju plutajućih dokova za remontno održavanje ribarskih i ostalih brodova u hrvatskim brodogradilištima, no zbog formalnih poteškoća u provedbi javnog natječaja za plutajuće dokove, isti nije proveden.

Utvrđeno je da je, od strane Ministarstva poljoprivrede, a nakon provedbe Modela financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote, te nakon podmirenja novčanih sredstava za subvencioniranje kamatnih stopa i neiskorištenih sredstava namijenjenih izgradnji plutajućih dokova za remontno održavanje ribarskih i ostalih brodova u hrvatskim brodogradilištima, preostalo 13.090.053,84 kuna deponiranih u HBOR-u.

Nadalje, Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (točka 4. Priloga IV, sukladno članku 16.) („Narodne novine“ Međunarodni ugovori, broj 2/2012), Republici Hrvatskoj omogućeno je zadržavanje potpora koje je provodila prije pristupanja, tijekom tri godine nakon pristupanja EU, uz uvjet obavještanja Europske komisije u roku od 4 mjeseca nakon pristupanja (do 1. studenog 2013. godine). U skladu s tom mogućnošću, Ministarstvo poljoprivrede je 31. listopada 2013. godine i službeno podnijelo popis modela postojećih državnih potpora koje Republika Hrvatska planira zadržati do 30. lipnja 2016. godine, te su između ostalih, prijavljene i potpore namijenjene za otkup povlastica ili alata unutar povlastica za obavljanje gospodarskog ribolova na moru i potpore investicijama u ribarska plovila.

Važno je napomenuti da se radi o vrlo značajnim potporama koje bi svojom realizacijom uvelike pomogle hrvatskim ribarima. Obavljanje ribolova pridnenim povlačnim alatima zbog njegove specifičnosti, ulaskom Republike Hrvatske u EU, doživjelo je gotovo najveće promjene, te je potrebno ribarima koji financijski ne mogu prijeći na neki drugi oblik ribolova ili koji ga više ne žele obavljati omogućiti da na legalan način prestanu obavljati ovu djelatnost uz adekvatnu financijsku pomoć.

Nadalje, potpora za investicije u ribarska plovila vrlo je važan oblik potpore koje će u ovome trenu polučiti najveće efekte, prvenstveno za hrvatske ribare. Razlog tomu je što dobar dio ribolovnih alata koji se je do sada koristio nije sukladan Uredbama EU, te ribari moraju uložiti značajna financijska sredstva kako bi se prilagodili novim uvjetima. Investicije u promjenu pogonskih strojeva kojima se u konačnici postiže i smanjenje kapaciteta flote bitan je segment odredaba Zajedničke ribarstvene politike. Ne manje bitan segment jesu i ostala ulaganja u novu ribarsku opremu i alate te investicije na plovilima kojima se poboljšava sigurnost ribarenja, kvaliteta proizvoda i selektivnost alata.

Završno, provođenje predložena dva modela državnih potpora od velikog su značaja za hrvatsko ribarstvo u cijelosti kako s aspekta pomoći ribarima tako i u cilju očuvanja resursa i njihovo usklađenje sa ribolovnim naporom, naročito u trenutku kada se u nekim segmentima obavljanje ribolova značajno mijenja.

**MODEL FINANCIRANJA ULAGANJA U PRILAGODBU
RIBOLOVNE FLOTE I INVESTICIJE U RIBARSKA PLOVILA**

1. UVOD

Vlada Republike Hrvatske je dana 24. veljače 2005. godine donijela Zaključak o prihvaćanju Modela financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote, te 12. siječnja 2006. Zaključak kojim su utvrđeni način i uvjeti financiranja pri provedbi navedenog Modela, dok je realizacija isplate sredstava državne potpore povjerena Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR). HBOR je 10. ožujka 2006. godine sklopio Ugovore o obavljanju poslova u ime i za račun Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture i Ministarstva gospodarstva pri provedbi Modela te Ugovore o nalogu za obavljanje poslova subvencioniranja kamatnih stopa na kredite namijenjene provedbi Modela. Model je uključivao financiranje u visini od 10% učešća investitora, 30% državne potpore i 60% kredita HBOR-a (ili poslovne banke), a Ministarstva su bila zadužena i za osiguranje dodatnih proračunskih sredstava za namjenu subvencioniranja kamatnih stopa na kredite HBOR-a u dijelu koji prelazi 2% godišnje. Nakon provedbe ovog Modela Vlada Republike Hrvatske je Zaključkom od 17. lipnja 2010. neiskorištena novčana sredstva u visini od 46.664.646,80 kuna prenamijenila za financiranje uspostave ribarske infrastrukture te Zaključkom od 14. listopada 2010. godine za izgradnju plutajućih dokova za remontno održavanje ribarskih i ostalih brodova u hrvatskim brodogradilištima u iznosu od 3,0 milijuna kuna, no zbog formalnih poteškoća u provedbi javnog natječaja za plutajuće dokove, isti nije proveden.

Utvrđeno je da je nakon provedbe navedenih Modela, od strane Ministarstva poljoprivrede, preostalo 13.090.053,84 kuna deponiranih u HBOR-u, od čega 4.754.280,23 kuna neiskorištenih sredstava državnih potpore (uključujući i 1,0 milijun rezerviranih za plutajuće dokove) te 8.344.773,61 na ime neiskorištene subvencije za kamatne stope.

2. DRŽAVNE POTPORE U RIBARSTVU

Temeljem Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (točka 4. Priloga IV, sukladno članku 16.) („Narodne novine“ Međunarodni ugovori, broj 2/2012), Republici Hrvatskoj omogućeno je zadržavanje potpora koje je provodila prije pristupanja, tijekom tri godine nakon pristupanja EU, uz uvjet obavještanja Europske komisije u roku od 4 mjeseca nakon pristupanja (do 1. studenog 2013. godine). U skladu s tom mogućnošću, Ministarstvo poljoprivrede je 31. listopada 2013. godine i službeno podnijelo popis modela postojećih državnih potpora koje Republika Hrvatska planira zadržati do 30. lipnja 2016. godine. Europskoj komisiji dostavljen je opsežan dokument koji prikazuje sedam modela potpora koje je provodilo Ministarstvo poljoprivrede i Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, a koji uključuju slijedeće modele potpore:

- Održavanje eko sustava ribnjaka,
- Razvoj ribarskih zadruga,
- Sufinanciranje dijela troškova zbog otežanih uvjeta i povećanih troškova poslovanja u ribarstvu,
- Tržišna kompenzacija,
- Model poticanja proizvodnje u ribarstvu,
- Otkup povlastica ili alata unutar povlastica za obavljanje gospodarskog ribolova na moru i
- Potpore investicijama u ribarska plovila.

Navedeni modeli potpore nisu imali ujednačeni ni kontinuirani pravni temelj (osim modela poticaja) tijekom godina provedbe, obzirom da su se provodili za različita razdoblja po različitim osnovama (Odluka Ministra, Odluka Vlade, Zakon), a ovisno o raspoloživim proračunskim sredstvima za ribarstvo. Jedinstveni temelj za provedbu modela postojećih

državnih potpora iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede omogućen je u članku 59. Zakona o morskom ribarstvu („Narodne novine“, broj 81/2013 i 14/2014) na osnovu kojeg je potrebno donijeti podzakonske propise koji će omogućiti provedbu svakog od 7 modela prijavljene postojeće potpore.

Predloženim Zaključkom Vlade Republike Hrvatske osigurat će se provedba posljednja dva navedena modela koja će omogućiti prilagodbu ribolovne flote i ribolovnih alata sukladno Zajedničkoj ribarstvenoj politici EU. Treba imati na umu da je Republika Hrvatska postala članicom EU u trenutku završetka reforme Zajedničke ribarstvene politike i da nije imala mogućnosti koristiti fondove EU koji su drugim državama članicama omogućili prilagodbu ribolovne flote i alata, radi čega je potpora koju smo, u skladu s mogućnostima, provodili ranijih godina, prijavljena kao potpora koju bi zadržali do 31. lipnja 2016. godine.

3. ULAGANJA U PRILAGODBU RIBOLOVNE FLOTE I INVESTICIJE U RIBARSKA PLOVILA

3.1. Cilj dodjele potpore

Cilj ovih dviju potpora je očuvanje biološkog bogatstva mora i održivo, racionalno gospodarenje biološkim bogatstvima mora te modernizacija ribarske flote kroz opremanje ribarskih plovila novom opremom i novim pogonskim strojevima te unaprjeđenje selektivnosti ribolova, kao i prilagodba ribolovnih alata i opreme, te načina i područja obavljanja ribolova s propisima EU.

3.2. Korisnici potpore

Korisnici ovih dviju potpora mogu biti isključivo vlasnici povlastice za obavljanje gospodarskog ribolova na moru (u slučaju otkupa povlastica ili alata unutar povlastica), odnosno vlasnici/ovlaštenici povlastice za obavljanje gospodarskog ribolova na moru (u slučaju investicije u ribarska plovila).

3.3. Osnovne informacije

Potpore otkupu povlastica za obavljanje gospodarskog ribolova na moru, odnosno, brisanje alata unutar povlastice, te investicije u ribarska plovila, označene su kao vrlo važne ne samo sa aspekta potencijalnih korisnika nego i sa aspekta očuvanja resursa i uravnoteženja ribolovnog napora sa ribolovnim mogućnostima. Također, ulaskom Republike Hrvatske u EU, sektor ribarstva doživio je niz promjena te su neki oblici ribolova i njihova opstojnost ozbiljno dovedeni u pitanje zbog niza ograničenja, tu se prvenstveno misli na obavljanje ribolova pridnenim povlačnim alatima. Drugi problem s kojim se je sektor ribolova u cijelosti suočio je prilagodba određenih ribolovnih alata propisima EU, što zahtjeva znatna financijska sredstva.

Prijavljena potpora namijenjena otkupu povlastica ili alata unutar povlastica biti će namjena za otkup pridnenih povlačnih alata. U tijeku je izrada Plana upravljanja obalnim mrežama potegačama i priobalnim okružujućim mrežama plivaricama koje su između ostaloga, zbog svojih specifičnosti, i temelj za traženje izuzeća od propisa EU. Bez obzira na ne/dobivena izuzeća ovaj oblik ribolova, ulaskom Republike Hrvatske u EU pod značajnim je restrikcijama, a vezano uz ribolovne alate, ribolovne zone i područja obavljanja ribolova.

Navedenim Planom upravljanja namjera je omogućiti obavljanje ribolova ribarima koji koriste obalne mreže potegače što se odnosi na vrlo ograničenom području gdje postoji

tradicija takvog ribolova i koje je posvećeno ovoj vrsti ribolova a što je važno s aspekta očuvanja kulturnih tradicija, te ruralnog i otočnog načina života. No, bez obzira na ishod traženja izuzeća, neupitna je činjenica da je potrebno iznaći i ponuditi model kako bi ribari koji se više ne žele baviti ovom vrstom ribolova ili žele prijeći na neki drugi oblik ribolova, mogli to učiniti uz obeštećenje kroz otkup alata ili povlastice ili financiranje investicija u plovila. Ulazak u EU donio je brojne novine u pogledu tehničkih specifikacija ribolovnih alata kao i restrikcija u pogledu lokacija obavljanja ribolova (uz postojeća prostorno vremenska ograničenja koje je RH imala) kojima se naši ribari moraju prilagoditi što svakako predstavlja, uz sve veće operativne troškove a sve manju vrijednost ulova, priličan izazov. Radi navedenog je kao model postojeće potpore prijavljena i mogućnost otkupa povlastica ili alata te investicija u ribarska plovila, te će financiranje istoga novčanim sredstvima deponiranim na računu HBOR-a, omogućiti kroz naredne dvije godine provedbe ove postojeće državne potpore usklađivanje tehničkih uvjeta obavljanja ribolova s propisima EU, što je, u konačnici, i cilj zadržavanja postojeće potpore sukladno Ugovoru o pristupanju RH EU.

Vežano uz potporu namijenjenu investicijama u ribarska plovila, planirano je potaknuti nove investicije u plovila kojima se poboljšavaju radni uvjeti i sigurnost na plovilima, te higijenski i sanitarni standardi koji pridonose očuvanju kvalitete proizvoda i smanjenju potencijalno negativnog utjecaja na okoliš. Hrvatsku ribolovnu flotu karakteriziraju male ulovne jedinice čije osnovne tehničke karakteristike ne udovoljavaju u potpunosti standardima rada ni očuvanja kvalitete ulova. Stoga je potrebno poboljšati uvjete rada i sigurnost plovidbe te unaprijediti kvalitetu ulova.

Nadalje, obzirom na ograničenu investicijsku moć sektora u dijelu gospodarskog ribolova na moru, planirani model potpore imao bi značajan utjecaj na prepoznatu potrebu restrukturiranja ovog segmenta ribarstva na način da se unaprijedi nepovoljna struktura flote s aspekta opremljenosti koja bi sektoru omogućila konkurentno i ravnopravno sudjelovanje na otvorenom tržištu EU. Važan element u provedbi modernizacije ribarske flote svakako bi bilo i ulaganje u povećanje selektivnosti alata.

Kako cijena goriva i dalje predstavlja najveću stavku u ukupnim troškovima poslovanja tvrtki i obrta koji obavljaju gospodarski ribolov na moru, jedan od važnih elemenata mjere modernizacije ribarske flote predstavlja i potpora ulaganjima u racionalizaciju poslovanja i to kroz omogućavanje zamjene pogonskog stroja pod uvjetima propisanim pravnom stečevinom EU, a što za posljedicu može imati i smanjenje ukupnog kapaciteta flote.

4. PROVEDBA POTPORE

Nakon donošenja Zaključka Vlade Republike Hrvatske o prenamjeni sredstava, omogućiti će se dostatna financijska sredstva za provedbu gore navedenih potpora.

Temeljem Zakona o morskom ribarstvu („Narodne novine“, br. 81/2013 i 14/2014) člankom 59. propisano je da će ministar poljoprivrede donijeti Pravilnik o provedbi pojedinih modela državne potpore. Pravilnicima o provedbi predmetna dva modela odrediti će se iznosi potpore, prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi, vremenski okviri za provedbu dodjele potpore, korisnici, kriteriji, uvjeti i način dodjele potpore. Ministarstvo poljoprivrede bilo bi zaduženo za provedbu ova dva modela, obzirom da temeljem službenih podataka kroz Geoinformacijski sustav ribarstva ima uvid u sve relevantne podatke u pogledu potencijalnih korisnika, ribolovnih plovila, alata i opreme, ulova po količinama, vrstama i vrijednosti, lokacijama obavljanja ribolova te kontinuirano prikuplja podatke temeljem kojih može precizirati uvjete i kriterije te vršiti nadzor i kontrolu provedbe dodjele potpore.

Nakon odobrenja potpore ministar poljoprivrede će donijeti Odluku o dodjeli potpore koja će biti dostavljena i korisniku i HBOR- u koji će vršiti isplate sa posebnog računa.